

Hodnocení diplomové práce: Radek Mrština

Ateliér Sochařství – Škola Lukáše Rittsteina – Socha 1.

Radek byl přijat ke studiu sochařství na AVU po absolvování hořické školy. Jako vyučený kamenosochař měl praxi a zkušenost materiálem a ve škole se vydal do neprobádaných končin. Již na přijímacích zkouškách zaujal kresbami komixového charakteru ve kterých se věnoval mýtickým postavám a jejich příběhům...

Již prvním ročníku se projevil jeho zájem o historii a archeologii neboť pracoval na soše blíže neidentifikovatelného zvířete – respektive jeho zbytku, které rekonstruoval po vzoru archeologických exponátů do přibližné podoby. Jeho zaujetí pro myšlenkové konstrukce a pro konstruování reality jako takové zde bylo více než zřejmé.

Další práci uvozovala úvaha o křehkosti a konečnosti lidské existence. Radek vytvořil multiplikovaná těla zbavená individuálních rysů, tak jako by se jednalo o jakousi androgynní až androidní bytost.

Sádrové odlitky bytostí se v prostoru rozpadaly postupně až na střepy až jakousi drť. Byla zde zřejmá inspirace sádrovými sochami a jejich interpretacemi od Dominika Langa.

V kresbách, které si vytváří ke každému projektu, se projevoval jeho velký zájem o starodávné mýty. Zmiňoval často zaujetí a blízký vztah k práci Josefa Bolfa.

Často jsme probírali projekty Mathewa Barneyho nebo filmy Jana Švankmajera . Z důvodu jaké informace a zážitek je možné na diváka přenést pomocí filmu, objektu či performance .

V jeho věcech se projevuje několik rysů, které se propsaly i do diplomové práce. Jedná se o fragmentálnost reality – jakési vykopávky současnosti, přesně řečeno jejich interpretace v čase.

Dále pak je tu jasná inspirace loutkovým divadlem a fascinace zjednodušenými pohyblivými figurkami nebo spíše figurkami, které by se hýbat mohly.

Radek protože byl zaujatý loutkovým divadlem, ale také filmem, se rozhodl, že půjde na stáž na katedru loutkového divadla k Janu Bažantovi na Pražskou DAMU. Na této stáži si Radek ověřoval do jaké míry je možné vystylizovat příběh, který se odehrává v komorním prostředí- například na sochařském stole v ateliéru. Jeho přenosné představení je možné hrát za určitých okolností téměř kdekoli.

Od té doby se zaměřil na zpracování mýtických soch v podobě loutky a jeho práce směřovala do instalace, kterou představovala zjednodušená hlava z odpadových materiálů, která byla rozdělena na jednotlivé scény- pokoje, ve kterých se odehrávaly různé příběhy. Radek zjišťoval, jak se vyjadřovat řečí filmovou, divadelní a co naopak unese socha.

Tady někde se zřejmě začala rodit jeho diplomové práce, která se odehrává v několika rovinách.

Radek zde kombinoval záměrně mnoho inspiračních zdrojů z nedávné i hluboké historie, a protože je to vášnivý čtenář a přemýšlivý filozof, zpracoval úplně novou konstrukci pro svou diplomovou práci.

Vytvořil jakýsi tympanon inspirovaný řeckou architekturou, ne však už výlučně Řeckou mytologií. Jeho osobní inspirace a jeho osobní mytologie zde prosakuje do klasických vzorců převzatých z Řecké historie.

Jinou vrstvou jeho práce je lebka bohyně plodnosti Tveret, jako rituální maska – inspirovaná lebkou hrocha, související naopak s egyptskou mytologií.

Vytváří, tak jak to už naznačil v prvním ročníku mýtickou bytost, jejíž pozůstatek není zcela čitelný a neznáme ani pozadí života jedince ani jeho celkovou podobu.

Pro Radka je typický trvalý zájem o alternativní historii lidstva a je fascinován archeologií objevovaných uměleckých děl v autentických podmínkách.

Dokumentace těchto objevů a jejich další interpretace a následně instalace v muzejních expozicích je zásadní inspirací pro jeho práci.

To nám poskytuje možnost jeho dílo vrstevnatě a někdy až protichůdně interpretovat.

Zdá se, že jeho práce je někdy zakousnutá sama do sebe tak jako mýtický had Uroboros, který sám sebe požírá v nekonečném koloběhu života.

Vstoupíme-li do Radkovy pohádkově - bizarní kašírované svatyně, kde napříč časem fúzí mýty starých kultur, otevírá se před námi prostor pro naši imaginaci, související s globalizačním propojováním vědomí lidstva.

Radek během studia vyzrál v celistvou osobnost, plnou vnitřních příběhů a filosofí. Je ve svém přístupu ryze autentický a má co říct k současnému světu, na pozadí pláství vědomí i nevědomí historie lidského druhu. Fakt, že pracuje jako pedagog ve školce, jeho ponor do tématu umocňuje, jelikož zde může zkoumat, do jaké míry vstupujeme do našich životů jako nepopsaný list papíru a do jaké míry je naše vnímání a chování určováno geny, ale právě i zkušenostmi a rituály předků, předávaných po staletí jako skrytá kultura.

Jeho tvorba nesoucí prvky art-brut má silně narativní charakter, což umocňuje sílu výrazu.

Radkova práce se často dotýká aktuálních společenských témat, aniž by o to usiloval.

S radostí doporučuji k udělení diplomu.

Ak.soch. Lukáš Rittstein